

KULUTÕHUSUSE JA RAVIKINDLUSTUSE EELARVE MÕJU HINNANG

Teenuse nimetus	Toitumisterapeudi nõustamine pärilike haiguste korral eriarsti suunamisel
Taotluse number	1104
Kuupäev	26.06.2017

1. Lühikokkuvõtte taotlusest

Ettepaneku lisada tervishoiuteenuste loetellu uus teenus „Toitumisterapeudi nõustamine pärilike haiguste korral eriarsti suunamisel“ on esitanud Eesti Meditsiinigeneetika Selts. Taotluse andmetel on teenus näidustatud pärilike haiguste korral eridieedi määramiseks ja selle korrektseks läbiviimiseks. Ravi on eluaegne ning nõustamist ja dieedi korrigeerimist vajab inimene vähemalt kord aastas. Teenust osutavad vastava väljaõppe saanud toitumisterapeutid, keda Eestis täna on 2. Täna on Eestis üks kutsega toitumisterapeut ja üks kutsega toitumisenõustaja. Otseseid alternatiive teenusel ei ole, osaliselt on selleks õe või arsti vastuvõtt.

2. Teenuse hinna põhjendatus

2.1. Teenuse kulude (hinna) põhjendatus

Taotluse andmetel toimub patsiendi nõustamine 60 minutit. Nõustamiseks ettevalmistamine ja patsiendi või tema lähedaste poolt edastatud toitumispäeviku analüüs kestab 60 minutit. Ettevalmistus ei toimu vastuvõtukabinetis, seetõttu ei ole eraldi ruumi lisatud. Vajalik arvuti töökoht ning pind analüüsiks on arvestatud toitumisterapeudi ühiku maksumusse.

Ressursi kood	Ressursi nimetus	Käitur	Ühiku maksumus	Kogus	Kulu kokku
UUS	Toitumisterapeut	min	0,4711	120	56,53
PER0509	Õde	min	0,2416	5	1,21
PIN99305	Vastuvõtukabinet	min	0,0239	60	1,43
OST4413	Patsiendi haldus		0,924	2	1,85
OST4415	IT ressurss		0,04	1	0,04
KOKKU					61,06

Uue teenuse hind on 61,06 eurot.

3. Kulutõhususe analüüs

3.1. Kulude leidmine ja võrdlemine alternatiivsete teenuste kuludega

Taotluse andmetel on seni nimetatud sihtgrupi patsientide toitumisenõustamist tehtud kas õdede vastuvõtu või eriarsti vastuvõtu raames, seega on osalised alternatiivid järgmised teenused:

- Õe iseseisev vastuvõtt (kood 3035), hinnaga 10,39 eurot;
- Eriarsti esmane vastuvõtt (kood 3002), hinnaga 20,15 eurot
- Eriarsti korduv vastuvõtt (kood 3004), hinnaga 12,85 eurot.

Uus teenus on kõigist olemasolevatest teenustest kallim, aga siinjuures tuleb tähelepanu juhtida, et uue teenuse kestus on vähemalt poole pikem, kui olemasolevatel teenustel.

3.2. Patsiendi poolt tehtavad kulutused - patsiendile omaosalust uute teenuste puhul ette ei nähta. Seega täiendavaid kulutusi võrreldes tavapärase vastuvõtuga ei kaasne.

3.3. Tulemuste hindamine ja võrdlemine alternatiivsete teenuste tulemustega

Meditiinilise tõendus põhise hinnangul (MTH) pärilike ainevahetushaiguste kuratiivne ravi puudub. Õigeaegse ja adekvaatse dieettraviga on võimalik enamikel juhtudel saavutada laste normaalne areng ja elukvaliteedi paranemise. MTH-s tuuakse ka välja, et vastavaid kliinilisi uuringuid tehtud ei ole, seega ei ole teada ka tulemuste numbrilised näitajad.

3.4. Kulutõhususe analüüs

Tulenevalt eelmistes punktides toodust ei ole võimalik hinnata täiendkulutõhususe määra, kuna puudub tulemusühiku numbriline väärtus.

4. **Ravikindlustuse eelarve mõju prognoos**

4.1. Teenuse mõju ravikindlustuse eelarvele ja võrdlus alternatiividega

Taotluse andmetel vajab teenust järgmise nelja aasta jooksul aastas 85 – 145 inimest (vt tabel)

Teenuse näidustus	Patsientide arv 2017 aastal	Patsientide arv 2018 aastal	Patsientide arv 2019 aastal	Patsientide arv 2020 aastal
Päriliku a/v haigusega patsiendid	80	90	100	110
Geneetiliste sündroomidega patsiendid	5	15	25	35

Keskmiselt vajavad patsiendid aastas toitumisnõustamist 2–3 korda. Seega uue teenuse lisamisel kogukulu ravikindlustuse eelarvele on 9 389,49 – 19 348,04 eurot:

Teenuse näidustus	2017	2018	2019	2020
Päriliku a/v haigusega patsiendid	8 251,37	9 104,96	11 381,20	13 657,44
Geneetiliste sündroomidega patsiendid	1 138,12	3 414,36	4 267,95	5 690,60
KOKKU	9 389,49	12 519,32	15 649,15	19 348,04

Samas, kui arvestada, et täna on antud näidustusel ka teenust osutatud ning selleks on arstivastuvõtt on lisakulu ravikindlustuse eelarvele aastate lõikes järgmine:

2017	2018	2019	2020
6 052,25	8 068,72	10 085,90	12 469,84

4.2. Teenuse mõju teenust osutavatele erialadele planeeritavatele rahalistele mahtudele ja seos teiste erialadega

Teenus mõjutab nii meditsiinigeneetika ja pediaatria eriala ning on eelkõige seotud ambulatoorse teenuse osutamisega.

4.3. Teenuse väär- ja liigkasutamise majanduslikud mõjud

Teenuse liig- ja väärkasutamine on võimalik ja seda eelkõige teenuse osutajate poolst, kes ei oma vastavat kvalifikatsiooni.

4.4. Teenuse optimaalse kasutamise tagamise võimalikkus läbi kohaldamise tingimuste

Taotluse ja MTH alusel on mõistlik teenusele lisada rakendustingimused ning seda järgmiselt:

- a) Lisada näidustused, millisel juhul ravikindlustuse vahenditest tasutakse
- b) Lisada selgitus, kelle suunamisel tasutakse (meditsiinigeneetik pediaater;
- c) Lisada, kes võib teenust osutada – kutse omandanud toitumisterapeut,
- d) Kaaluda teenuse osutajate piirangu lisamist – Tartu Ülikooli Kliinikum.

5. Kokkuvõte

Teenus on vajalik ning teenuse lisamisel loetellu on vajalik täpsustada teenuse rakendustingimused.

	Vastus	Selgitused
Teenuse nimetus	Toitumisterapeudi nõustamine pärilike haiguste korral eriarsti suunamisel	
Ettepaneku esitaja	Eesti Meditsiinigeneetika Selts	
Teenuse alternatiivid	Alternatiivid puuduvad	Teenust on osutatud eriarsti ja õe vastuvõtu raames
Kulutõhusus	Ei saa hinnata, kuna puuduvad kliinilised uuringud ja seetõttu tulemusnäitajate numbrilised väärtused	
Omaosalus	Ei	
Vajadus	Taotluse andmetel esimesel aastal 200 inimest Keskmiselt 2-3 korda	
Teenuse piirhind	61,06 eurot	
Kohaldamise tingimused	Vajalik lisada näidustused, teenuse osutaja, suunamise kriteerium	Haigekassa võtab koodiga X tähistatud tervishoiuteenuste eest tasu maksmise kohustuse üle, kui teenust osutab toitumisterapeut või toitumisenõustaja ja kui teenuse tellimisel on näidatud patsiendil esineva päriliku või kaasasündinud haiguse diagnoos.
Muudatusest tulenev lisakulu ravikindlustuse eelarvele aastas kokku	16 333 – 24 425 eurot	
Lühikokkuvõtte hinnatava teenuse kohta	Teenus on vajalik, teenuse lisamisel loetellu lisada rakendustingimused.	

10.06.2016

Hinnang kaasajastatud kooskõlas metoodika määrusega ja kehtiva tervishoiuteenuste loeteluga. Lisatud on uuenenud info kutsega toitumisspetsialistide kohta.

26.06.2017

Punktis 2.1. kaasajastatud uue teenuse hind vastavalt kehtivale metoodika määrusele.

Punkt 4.1. muudetud vastavalt 2017. aastal esitatud lisaandmetele.

Vastavalt 2017. aastal esitatud lisaandmetele vajab teenust järgmise nelja aasta jooksul aastas 200 – 260 inimest.

Nimetus	2018	2019	2020	2021
Patsientide arv (arvestades nii lisanduvaid isikuid kui ravi järgmisel aastal jätkavad isikuid)	200	220	240	260

Keskmiselt vajavad patsiendid aastas toitumisnõustamist 2 – 3 korda. Seega uue teenuse lisamisel kogukulu ravikindlustuse eelarvele on 24 425 – 31 752 eurot:

Nimetus	2018	2019	2020	2021
Teenuse maht	400	440	480	520
Kulu kokku	24 425	26 867	29 310	31 752

Samas, kui arvestada, et täna on antud näidustusel ka teenust osutatud ning selleks on arsti vastuvõtt on lisakulu ravikindlustuse eelarvele aastate lõikes järgmine:

Nimetus	2018	2019	2020	2021
Kulu kokku	16 333	17 966	19 599	21 233

Punkt 4.4. Lisandmetes esitatud rakendustingimuste sõnastus:

Haigekassa võtab koodiga X tähistatud tervishoiuteenuste eest tasu maksmise kohustuse üle, kui teenust osutab toitumisterapeut või toitumisnõustaja ja kui teenuse tellimisel on näidatud patsiendil esineva päriliku või kaasasündinud haiguse diagnoos.

12.06.2018

Punkt 1. Seisuga 01.06.2018 on kutsekoja andmetel Eestis toitumisnõustajaid (tase 5) 10 spetsialisti, toitumisterapeute (tase 6) 2 spetsialisti ja kliinilisi toitumisterapeute (tase 6) 2 spetsialisti.

Punkt 2.1. Uue teenuse piirhind nüüdisajastatud vastavalt metoodikamäärusele.

Ressursi kood	Ressursi nimetus	Käitur	Ühiku maksumus	Kogus	Kulu kokku
UUS	Toitumisterapeut	min	0,5129	120	61,55
PER0509	Õde	min	0,2722	5	1,36
PIN993305	Vastuvõtukabinet	min	0,0239	60	1,43
OST4413	Patsiendi haldus		0,924	2	1,85
OST4415	IT resurss		0,04	1	0,04
KOKKU					66,23

Punkt 3.1. 2018. a. TTL-is kehtivad teenuste hinnad:

- Õe iseseisev vastuvõtt (kood 3035), hinnaga 11,30 eurot;
- Eriarsti esmane vastuvõtt (kood 3002), hinnaga 21,88 eurot
- Eriarsti korduv vastuvõtt (kood 3004), hinnaga 13,88 eurot.

Punkt 4.1. Taotletud uue teenuse nüüdisajastatud piirhind on 66,23 eurot seega lisakulu nelja aasta lõikes 26 492- 34 440eurot.
Kui arvestada, et teenust on osutatud arsti vastuvõtu raames on lisa kulu nelja aasta lõikes 17 740-23 063 eurot.